

У квітні 2020 року споживча інфляція в річному вимірі сповільнилася до 2.1% (з 2.3% у березні). У місячному вимірі ціни зросли на 0.8%. Споживча інфляція очікувано залишалася нижчою від цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. Утім, вона була меншою порівняно з траєкторією прогнозу, опублікованого в Інфляційному звіті за квітень 2020 року. Зростання цін стримували здешевлення енергоносіїв (як нафти, так і газу), зниження попиту на окремі товари і послуги, а також значна пропозиція овочів. Крім того, надавати окремі послуги було заборонено під час карантину, а тому ціни на них були недоступні для спостереження, тож залишилися на рівні попереднього місяця. Ці чинники переважили вплив на ціни з боку березневого послаблення гривні та збереження в першій половині квітня ажіотажного попиту на окремі товари, зумовленого карантинними обмеженнями.

Базова інфляція

Базова інфляція залишилася на рівні попереднього місяця (3.1% р/р). Зберігалася, хоча і дещо нижчими темпами, падіння цін на непродовольчі товари (на 1.3% р/р). Зокрема через підвищений попит прискорилося зростання цін на фармацевтичні та окремі товари особистого догляду. Дешевшими, ніж торік, залишилися автомобілі та побутова техніка, хоча через послаблення гривні різниця в цінах скоротилася. Натомість через зниження попиту й обмежену пропозицію надалі дешевшали одяг і взуття (на 4.3% р/р). Слабкий попит також зумовив поглиблення падіння цін на електроніку.

Темпи зростання цін на продукти харчування з високим ступенем обробки не змінилися (3.9% р/р). З одного боку, через сплеск споживчого попиту, обмеження роботи продуктових ринків під час карантину та слабкі показники тваринництва пришвидшилося зростання цін на м'ясні та окремі молочні продукти. Збільшилися також темпи зростання цін на макарони та окремі крупи. Натомість унаслідок послаблення попиту на харчові продукти не першої необхідності нижчими темпами зростали ціни на кондитерські вироби, соуси, соки, консервовані овочі, а оливкова олія та кава продовжували дешевшати.

Темпи зростання вартості послуг продовжували знижуватися (до 8.7% р/р). Зокрема, ціни на послуги секторів, які були змушені призупинити діяльність під час карантину (закладів громадського харчування, відпочинку, спорту, особистого догляду) були недоступні у квітні, через що в більшості випадків залишилися на рівні березня. Під впливом слабого попиту сповільнювалося зростання вартості інших послуг: медичних, страхування, хімічного чищення та оренди житла.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Повернулися до зростання ціни на сирі продукти харчування (на 0.8% р/р). Під впливом ажіотажного попиту в першій половині квітня тривало прискорення зростання цін на гречану крупу (108.2% р/р), часник (91.5% р/р), лимони (101.7% р/р). Унаслідок проблем із

логістикою та гірших показників тваринництва прискорилося зростання цін на яловичину, свинину та молоко. Також уповільнилося падіння цін на яйця через скорочення обсягів виробництва та його низьку рентабельність. Водночас продовжували дешевшати овочі (до 21.1% р/р). Зокрема, значно дешевшими, ніж торік, були капуста, буряк, морква.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися (до 4.3% р/р). Найбільший внесок у таке сповільнення мало зниження вартості природного газу для населення через урахування в тарифах нижчих цін на газ як на світовому, так і внутрішньому ринках. Дешевший газ також сприяв зниженню вартості опалення та гарячої води. Помірніше зростали ціни на алкогольні напої. Через фактичну відсутність приміського та міжміського автобусного сполучення тарифи на проїзд цим транспортом не змінилися. Унаслідок скорочення виробництва та березневого послаблення гривні прискорилося подорожчання тютюнових виробів.

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо продовжували знижуватися (до 18.2% р/р), відображаючи суттєве падіння світових цін на нафту впродовж останніх місяців.

Промислова інфляція

У квітні темпи падіння цін у промисловості сповільнилися (до 2.6% р/р). За місяць ІЦВ зріс на 0.1%.

Так, зменшилася різниця в цінах між квітнем нинішнього та попереднього року в металургії (до 7.9%). Передусім уповільнилося падіння цін на продукцію, що реалізується за межі України (до 5.5% р/р), унаслідок збільшення експортних поставок дорожчих продуктів, зокрема труб, та під впливом послаблення гривні. Уповільнилося падіння цін також у добуванні металевих руд (до 11.4% р/р), відображаючи зростання зовнішніх цін в останні місяці.

Дещо вищими темпами зростали ціни в текстильному

виробництві, виробництві комп'ютерів, а також у харчовій промисловості (до 5.8% р/р). Дещо прискорилися темпи зростання цін у виробництві цукру (до 8.5% р/р) та хліба (до 5.3% р/р), відображаючи високий внутрішній попит на тлі запровадження карантину. Вищими темпами зростали ціни у виробництві молочних продуктів (8.9% р/р), що, серед іншого, зумовлено проблемами з логістикою. Водночас відпускні ціни у виробництві м'яса зменшилися (на 1.4% р/р), у тому числі через високу базу порівняння. Крім того, виробники ймовірно стримували зростання цін, щоб частково компенсувати збільшення логістичних витрат в кінцевих цінах споживачів, для підтримки реалізації.

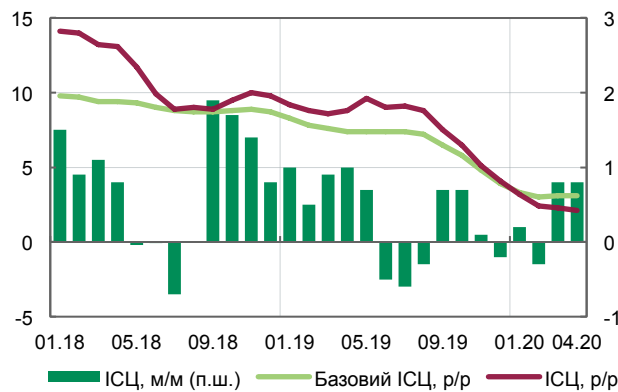
Ціни на природний газ для промисловості у квітні майже не змінилися. Однак вичерпання ефекту бази порівняння минулого року зумовило сповільнення темпів зниження промислових цін на газ як товар до 26–32% р/р (з 43–

46% р/р у березні). Через значні темпи падіння світових цін на енергоресурси, падіння цін у добуванні вуглеводнів в Україні також поглибилося (до 47.9% р/р), а темпи падіння цін у добуванні кам'яного вугілля залишилися практично такими самими, як і в березні (34.4% р/р). Усе це також позначилося на суміжних ланках виробничого процесу: поглибилося зниження цін у виробництві коксу та нафтопродуктів (до 30.4% р/р), зберігалось падіння вартості продукції хімічної промисловості (4.1% р/р) та сповільнилося зростання цін у виробництві гумових і пластмасових виробів (до 0.7% р/р).

У квітні також знижувалися ціни на електроенергію (на 9.5% м/м), що пояснюється насамперед значним падінням попиту на тлі скорочення економічної активності. У результаті ціни залишалися нижчими на 23.6% порівняно з липнем 2019 року, коли було введено новий ринок електроенергії.

У квітні 2020 року споживча інфляція сповільнилася та очікувано перебувала нижче цільового діапазону 5% ± 1 в. п. Це зумовлено подальшим зниженням цін на енергоносії, слабким споживчим попитом та збільшенням пропозиції сирих продуктів. Ці чинники переважили вплив з боку березневого послаблення гривні та ажіотажного попиту на окремі товари на тлі запровадження карантину

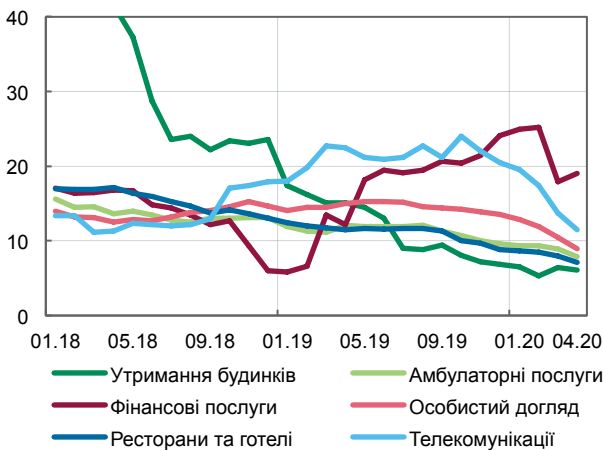
Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

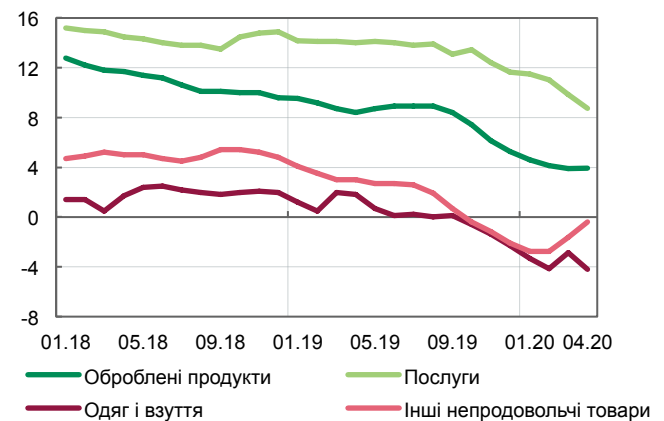
Темпи зростання вартості послуг знижувалися. Надавати окремі з них було заборонено під час карантину, тому ціни на них були недоступні для спостереження і залишалися на рівні березня

Графік 3. Ціни на окремі ринкові послуги, % р/р

Джерело: ДССУ.

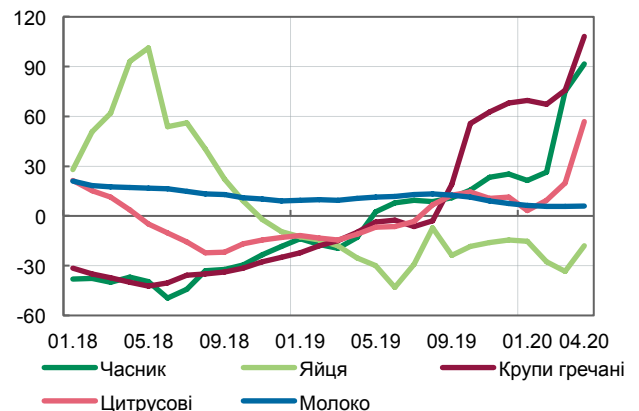
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Під впливом ажіотажного попиту в першій половині квітня, проблем із логістикою та гірших показників тваринництва ціни на сирі продукти зросли,...

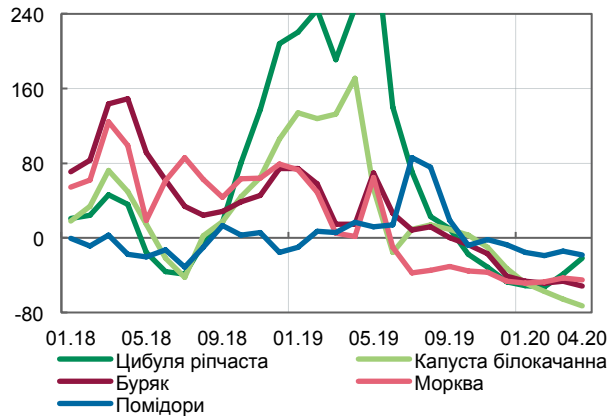
Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

...хоча їх зростання стримувало подальше здешевлення овочів

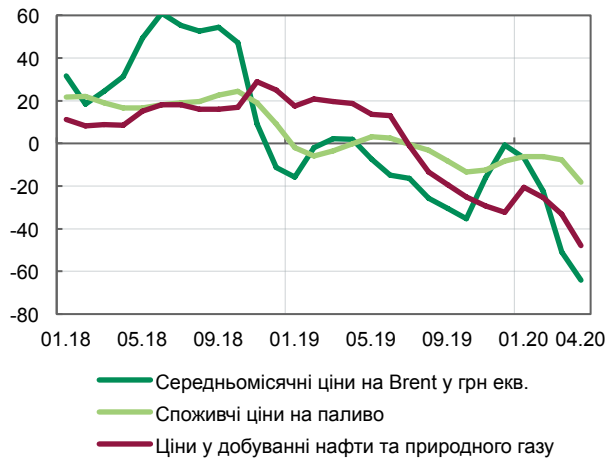
Графік 5. Ціни на окремі овочі, % р/р

Джерело: ДССУ.

Паливо й надалі дешевшало, відображаючи суттєве зниження світових цін на нафту впродовж останніх місяців

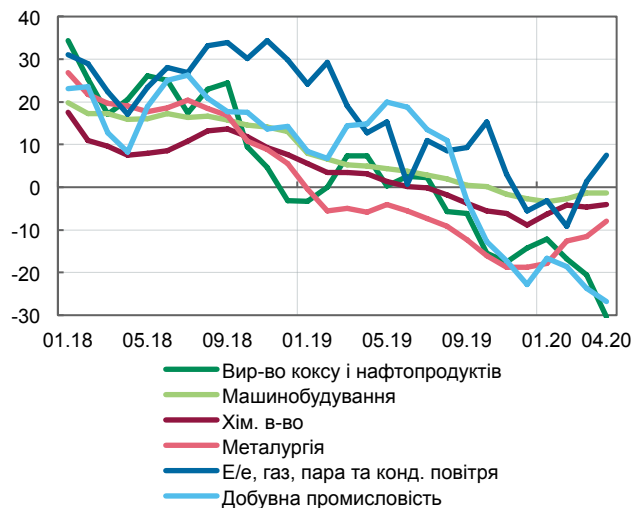
Графік 7. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream.

... а також прискорення зростання цін у постачанні електроенергії та газу на тлі вичерпання ефектів бази порівняння

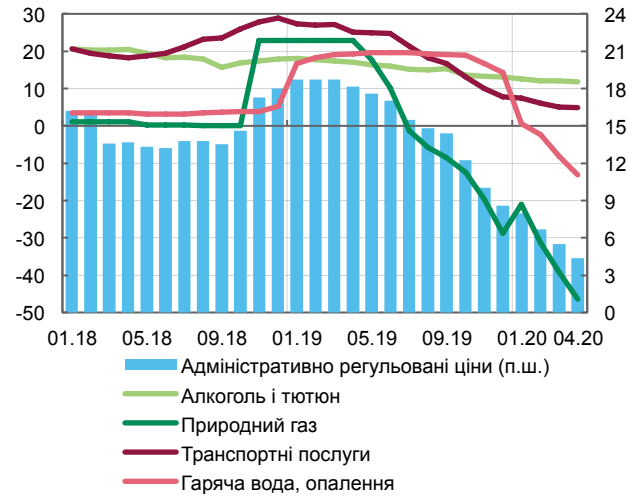
Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зростання адміністративно регульованих цін сповільнилося через поглиблення падіння цін на природний газ, що також позначилося на тарифах на гарячу воду та опалення

Графік 6. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

У квітні 2020 року темпи падіння цін у промисловості послабилися на тлі зменшення тиску з боку цін на експортні товари, ...

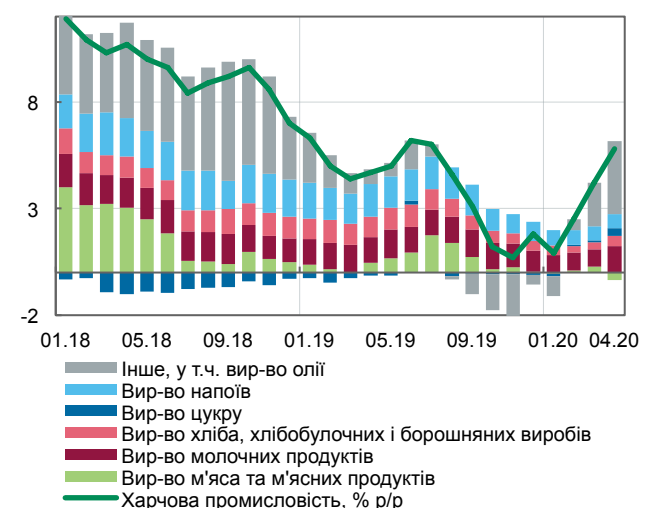
Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості прискорилися через тиск з боку ажіотажного попиту на окремі товари та логістичні складнощі

Графік 10. Основні компоненти річної зміни цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, в. п.

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2020 року, %	2018 рік	2019 рік	% р/р			Квітень 2020 року, % м/м
				2020 рік			
				лютий	березень	квітень	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	9.8	4.1	2.4	2.3	2.1	0.8
Базова інфляція	59.4	8.7	3.9	3.0	3.1	3.1	0.4
Небазова інфляція*	40.6	10.7	4.8	1.9	1.5	1.0	1.4
сирі продукти	19.4	3.3	3.9	-1.3	-1.0	0.8	4.5
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.0	18.0	8.6	6.7	5.5	4.3	-0.3
паливо	3.2	9.1	-8.2	6.1	-7.7	-18.2	-9.0
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	44.7	17.7	7.8	3.1	1.8	2.5	2.1
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.1	20.7	17.9	12.6	12.1	11.8	0.9
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	-3.3	-2.8	-4.3	0.4
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	5.4	10.6	10.6	-2.8	-8.1	-11.3	-3.2
утримання будинків та прибудинкових територій	0.3	47.5	23.7	6.6	3.4	6.0	0.0
водопостачання	0.2	20.2	19.9	11.1	26.2	25.6	0.2
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	2.6	-5.0	-7.8	-2.8
природний газ	1.4	1.2	22.9	-21.1	-39.2	-46.5	-11.9
центральне опалення	1.0	3.8	5.2	0.3	-8.4	-13.7	-5.6
електроенергія	1.0	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.2	16.7	12.9	-1.4	-1.0	-3.3	-1.3
Зв'язок	2.9	9.1	15.1	9.9	6.9	5.8	0.0
Освіта	1.4	14.9	13.4	13.5	13.5	13.5	0.0

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2020 року, %**	2018 рік	2019 рік	% р/р			Квітень 2020 року, % м/м
				2020 рік			
				лютий	березень	квітень	
Індекс цін виробників	100.0	14.2	-7.4	-6.8	-4.2	-2.6	0.1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.9	14.3	-22.8	-18.6	-23.7	-26.8	-5.4
Добування кам'яного вугілля	3.3	5.4	-23.6	-34.1	-34.5	-34.4	0.0
Добування сирої нафти і природного газу	4.8	24.9	-32.3	-25.4	-33.3	-47.9	-23.2
Добування металевих руд	6.3	8.2	-21.4	-11.3	-17.5	-11.4	4.9
Переробна промисловість	64.4	7.4	-5.7	-3.8	-3.0	-2.4	1.2
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.4	7.0	1.8	2.5	4.2	5.8	2.1
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	2.9	-3.1	-14.2	-16.8	-20.5	-30.4	-11.3
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.9	7.7	-8.9	-4.2	-4.7	-4.1	0.1
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.5	16.7	9.6	9.7	9.1	9.0	0.5
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.7	12.6	2.6	1.0	1.6	0.7	0.6
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	15.9	5.6	-18.8	-12.6	-11.6	-7.9	4.4
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	3.2	17.3	1.1	2.7	4.6	4.0	-0.5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	29.8	-5.6	-9.2	1.4	7.5	0.0

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на підставі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2019 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ІЦВ	індекс цін виробників	р/р	у річному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	п. ш.	права шкала
НБУ	Національний банк України		